

Nr 57

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående professur i historia, särskilt stads- och kommunhistoria, vid universitetet i Stockholm; given Stockholms slott den 28 mars 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Moberg

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att inrätta en professur i historia, särskilt stads- och kommunhistoria, vid universitetet i Stockholm den 1 juli 1970. Lönekostnaderna samt kostnaderna för socialförsäkringsavgifter, pensionskostnader och övriga därmed jämförliga kostnader avses bestridas av staten med en tredjedel och av Stockholms stad och Svenska kommunförbundet med resterande två tredjedelar.

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 28 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Statsrådet Moberg anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *professur i historia, särskilt stads- och kommunhistoria, vid universitetet i Stockholm* och anför.

Sedan den 1 juli 1953 finns vid universitetet i Stockholm (tidigare Stockholms högskola) en personlig professur i ämnet stadshistoria (prop. 1953: 123 s. 17, SU 138, rskr. 275). Professuren är förenad med uppgifter som föreståndare och sekreterare vid Stadshistoriska institutet. Bestämmelser för denna professur har meddelats av Kungl. Maj:t genom beslut den 5 juni 1953 och den 3 juni 1960. Professuren bekostas till väsentlig del av Stockholms stad och Svenska kommunförbundet (tidigare Svenska stadsförbundet). Av statsmedel utgår 9 100 kr. per år. Innehavaren av professuren, professorn Folke Lindberg, avgår med pension vid utgången av budgetåret 1969/70.

Universitetskanslersämbetet har framhållit att behovet av denna tjänst kommer att kvarstå även efter Lindbergs avgång. I skrivelse den 28 februari 1967 har ämbetet hemställt att frågan om finansiering av en professur i ämnet skulle tas upp i förhandlingar mellan staten, Stockholms stad och dåvarande Svenska stadsförbundet. Vid sådana förhandlingar borde man, enligt vad ämbetet framhållit i sina anslagsframställningar för budgetåret 1967/68, överväga en förskjutning av professurens inriktning från stadshistoria i traditionell mening till frågor rörande tätorternas roll i den lokala självstyrelsens utveckling och urbaniseringen av det moderna samhället.

Efter överläggningar mellan företrädare för berörda parter har Stockholms stad och Svenska kommunförbundet i skrivelse den 12 mars 1969 framhållit att det även i fortsättningen kommer att behövas en högre lärartjänst, avsedd för undervisning och forskning rörande bl. a. den lokala självstyrelsens utveckling och urbaniseringsprocessen under de senaste 100 åren. I skrivelsen föreslås att en professur i historia, särskilt stads- och kommunhistoria, skall inrättas vid universitetet i Stockholm den 1 juli 1970. Lönekostnaderna samt kostnaderna för socialförsäkringsavgifter, pensionskostnader och övriga därmed jämförliga kostnader skall, enligt vad staden och kommunförbundet föreslagit, bestridas av staten med en tredjedel och av Stockholms stad och Svenska kommunförbundet med resterande två tredjedelar. Innehavaren av professuren föreslås vara föreståndare och sekreterare vid Stadshistoriska institutet. Vidare föreslås i skrivelsen att frågan om finansiering av professuren skall omprövas i samband med att tjänsten blir ledig.

Föredraganden

Som framgår av min tidigare redogörelse finns vid universitetet i Stockholm en personlig professur i stadshistoria. Liksom universitetskanslersämbetet, Stockholms stad och Svenska kommunförbundet anser jag att behovet av en tjänst med motsvarande inriktning kommer att finnas kvar även sedan innehavaren av den personliga professuren i stadshistoria avgått med pension. Vid universitetet i Stockholm bör därför den 1 juli 1970 inrättas en professur i historia, särskilt stads- och kommunhistoria. Lönekostnaderna samt kostnaderna för socialförsäkringsavgifter, pensionskostnader och övriga därmed jämförliga kostnader för denna professur bör bestridas av staten med en tredjedel och av Stockholms stad och Svenska kommunförbundet med resterande två tredjedelar. Jag utgår från att innehavaren av pro-

fessuren också skall vara Stadshistoriska institutets föreståndare och sekreterare och att undervisningsskyldigheten för innehavaren av tjänsten med hänsyn härtill begränsas till hälften av vad som eljest åvilar professor.

Frågan om finansiering av professuren bör omprövas i samband med att tjänsten blir ledig.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta en professur i historia, särskilt stads- och kommunhistoria, vid universitetet i Stockholm den 1 juli 1970 i enlighet med vad jag förordat i det föregående.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson